

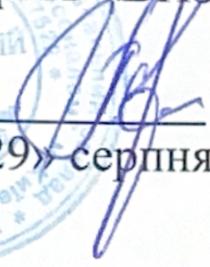
ПрАТ «ВНЗ «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ
ПЕРСОНАЛОМ»

Херсонський інститут

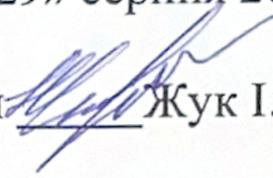
Кафедра менеджменту та економіки

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Херсонського інституту
ПрАТ «ВНЗ «МАУП»

 Петричук С.І.
«29» серпня 2024 р.

Схвалено на засіданні кафедри
менеджменту та економіки
Протокол №1 від «29» серпня 2024 р.

Завідувач кафедри Жук І.І.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи підприємницької діяльності

Спеціальність

073 Менеджмент

Освітній рівень

Перший (бакалаврський)

Освітня програма

Менеджмент

Розробник (-и) силябусу навчальної дисципліни:
Кришталь Галина Олександрівна, д.е.н., проф.

Викладач:
Кришталь Галина Олександрівна, д.е.н., проф.

Силабус розглянуто і затверджено на засіданні кафедри менеджменту та економіки
Протокол від 29.08.2024 № 1

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва дисципліни	<i>Основи підприємницької діяльності</i>
Шифр і назва спеціальності	<i>073 Менеджмент</i>
Рівень вищої освіти	<i>перший (бакалаврський)</i>
Статус дисципліни	<i>обов'язкова</i>
Кількість кредитів і годин	<i>3 кредити/90 год. Лекції: 34 год.; Семінарські, практичні заняття: 18 год.; Самостійна робота: 38 год.</i>
Терміни вивчення дисципліни	<i>5 семестр</i>
Мова викладання	<i>українська</i>
Вид підсумкового контролю	<i>іспит</i>
Сторінка дисципліни на сайті	

**Загальна інформація про викладача. Контактна інформація.
Комунікація.**

П.І.Б. викладача	Кришталь Галина Олександрівна
Науковий ступінь	Доктор економічних наук
Вчене звання	професор
Дисципліни, які викладає НПП	Фінанси, гроші та кредит; Облік і аудит; Мікроекономіка; Фінанси підприємств; Управління потенціалом організації.
Напрями наукових досліджень	Економіка, менеджмент
Посилення на реєстри ідентифікаторів для науковців	https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57223340559 https://scholar.google.com.ua/citations?user=YaDXlvsAAAJ&hl=uk https://orcid.org/0000-0002-7322-6727 https://www.webofscience.com/wos/author/record/GSD-5379-2022
Додаткові ресурси (за бажанням, за наявності)	
Контактна інформація викладача	
Е-mail:	Gkryshtal@maup.edu.ua
контактний тел.	+380978793904
Телефон кафедри (зовнішній, за наявності)	0967742453
Портфоліо викладача на сайті Інституту	https://ks.maup.com.ua/zagalna-informacija/kafedry/menedzhmentu-organizacij/sklad-kafedry

Коротка анотація до дисципліни. Курс дає уявлення про проблеми становлення підприємництва у країнах трансформаційних економік та набуває особливої актуальності, адже саме малий і середній бізнес здатні ефективно вирішувати найгостріші економічні та соціальні проблеми перехідного періоду

1. Мета: Мета вивчення дисципліни полягає у формуванні в студентів системи певних спеціальних знань і навичок самостійної діяльності в підприємницькому середовищі, спрямованої на створення та забезпечення ефективного, прибуткового функціонування суб'єктів господарської діяльності у сфері виробництва, торгівлі, надання послуг, а також здійснення комерційних, фінансових, посередницьких та інших операцій та встановлення конструктивних ділових стосунків з партнерами. Дати студентам комплекс знань з основ підприємництва, сформуванню у них підприємницьке мислення.

2. Завдання: з'ясувати місце дисципліни у навчальному процесі, розкрити її основну мету та визначити основні категорії підприємництва; дати чітке уявлення про загальнотеоретичні засади підприємництва; ознайомити із сучасним станом розвитку підприємництва та його проблемами; сформуванню у студентів цілісне бачення проблем підприємницької діяльності; озброїти студентів навичками і вміннями, необхідними для організації власної справи.

3. Формат курсу: очний (*offline*)

4. Програмні результати навчання (інтегральні, фахові компетентності):

Інтегральна компетентність:

ІК1. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні компетентності:

СК8. Здатність планувати діяльність організації та управляти часом.

СК11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.

СК12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

СК13. Розуміти принципи і норми права та використовувати їх у професійній діяльності.

СК14. Розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній

діяльності.

СК15. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.

СК16. Здатність організовувати та проводити ділові зустрічі і переговори з партнерами та іншими суб'єктами економічної діяльності, підтримувати ділові контакти, використовуючи сучасні технічні засоби, засоби зв'язку та інформаційні технології.

СК17. Здатність підтримувати сприятливий соціально-психологічний клімат в колективі, налагоджувати ефективну взаємодію в команді, створювати сприятливі умови для навчання та саморозвитку персоналу підприємства.

Результати навчання:

РН1. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

РН3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.

РН4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.

РН9. Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи.

РН17. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.

5. Тривалість курсу. 90 годин (3 кредити ЄКТС), з них: 52 години аудиторної роботи; 38 годин – самостійної роботи, іспит – 2 години.

6. Статус дисципліни: *обов'язкова*

7. Пререквізити: Курс «Основи підприємницької діяльності» тісно пов'язана з такими навчальними курсами, як «Менеджмент організацій», «Управління бізнесом», «Господарське право», «Державне регулювання економіки».

8. Технічне й програмне забезпечення /обладнання – програми та сервіси для перевірки оригінальності текстів (Plagiatus, Antiplagiat, Unicheck).

9. Політика курсу:

- Передбачає роботу в команді.

- Клімат в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної самоіронії.

- Виконання завдань у встановлений термін.

- Відпрацювання пропущених занять можливе під час самостійної підготовки та консультацій викладача.

- Дотримання академічної доброчесності.

- Презентації та доповіді мають бути авторськими і оригінальними.

10. Зміст дисципліни: Курс складається з двох змістових модулів. Кожен модуль, у свою чергу, складається з лекційної та семінарської частин:

- Змістовий модуль 1. «Теоретичні основи підприємництва» (лекційні теми 1-8, семінарські теми 2, 3, 4, 6, 7);

- Змістовий модуль 2. «Практичні основи підприємництва» (лекційні теми 9-16, семінарські теми 9, 10, 12, 14, 15).

11. **Форми і методи навчання.**

Основними видами навчальних аудиторних занять є **лекції, семінарські заняття, практичні заняття, консультації.**

При викладанні *лекційного матеріалу* передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як лекції-бесіди, лекції-візуалізації.

Лекція-бесіда забезпечує безпосередній контакт викладача з аудиторією і дозволяє привернути Вашу увагу до найбільш важливих питань теми лекції, визначити у процесі діалогу особливості сприйняття навчального матеріалу. Ви маєте можливість обмірковувати поставлені запитання, робити самооцінку рівня своєї підготовки, навчитися самостійно формулювати висновки і узагальнення.

Лекція-візуалізація включає візуальну форму подачі лекційного матеріалу технічними засобами навчання. Читання такої лекції зводиться до розгорнутого або короткого коментування викладачем візуальних матеріалів, що переглядаються.

При проведенні *семінарських занять* передбачено поєднання таких форм і методів навчання як робота у малих групах, рольові ігри, дискусія, публічний виступ, групові проекти та кейс-завдання.

Ви працюєте з інформацією вдома, зокрема з використанням мережі Інтернет (*див. рекомендовану літературу*), під час занять виконуєте усні та письмові завдання, виступаєте з доповідями і презентаціями, підготовленими як групою так і індивідуально, моделюєте поведінку у конкретних професійних ситуаціях. Програмою курсу передбачено такі проекти:

- Виступ за темою *індивідуального завдання* (*тематика і критерії оцінювання див.: Робоча навчальна програма дисципліни.*

- Виступ-інформування за темами семінарських занять.

При проведенні *практичних занять* передбачено детальний розгляд студентами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни з викладачем і формування вміння та навичок їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання студентом сформульованих завдань та вирішення ситуаційних задач.

12. Оцінювання знань здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП», див. таблицю нижче.

13. **Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.**

Під час вивчення курсу виконуються *8 самостійних роботи* (завдання до самостійної роботи див.: *Робоча навчальна програма дисципліни*). **Критерії оцінювання:**

- змістовність – 1 бал;

- відповідність темі та вимогам оформлення – 1 бал.

Максимальна кількість балів за самостійну роботу – **2 бали.**

14. **Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.**

Модульний контроль відбувається в кінці вивчення блоків змістових модулів і здійснюється у вигляді контрольної роботи у формі тестування.

Максимальна кількість балів - **15 балів.**

15. **Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання:**

Іспит.

Відбувається у формі письмового іспиту з дисципліни.

16. Орієнтовний перелік питань для семестрового комплексного контролю:

1. Принципи підприємницької діяльності.
2. Установчі документи суб'єктів підприємництва.
3. Обмеження в підприємницькій діяльності.
4. Значення кредитних спілок у фінансуванні бізнесу.
5. Правова база розвитку підприємництва.
6. Механізм заснування власної справи.
7. Обґрунтуйте об'єктивну необхідність державного регулювання підприємництва і розкрийте його методи.
8. Історичний розвиток поняття «підприємництво».
9. Ліцензування і патентування в підприємницькій діяльності.
10. Форми фінансової підтримки малого і середнього підприємництва в Україні.
11. Механізм державної реєстрації суб'єкта підприємницької діяльності – юридичної особи.
12. Види господарських товариств та їх характеристика.
13. Урядові та неурядові організації, що сприяють розвитку підприємництва.
14. Види підприємств в Україні.
15. Лізинг як вид підприємницької діяльності.
16. Підприємницька діяльність без створення юридичної особи.
17. Соціологічний і психологічний контроль за кадровою ситуацією на підприємстві.
18. Особливості фінансово-кредитного підприємництва.
19. Міжнародні організації, що сприяють розвитку підприємництва в Україні.
20. Державна регуляторна політика у сфері підприємництва.
21. Комерційне посередництво як вид підприємницької діяльності.
22. Статутний фонд та його формування.
23. Оподаткування суб'єктів підприємницької діяльності.
24. Роль бізнес-планування в підприємстві.
25. Припинення діяльності підприємницьких структур.
26. Розстановка по робочих місцях і адаптація кадрів.
27. Система організації оплати праці. Зміст заробітної плати в умовах ринкової економіки.
28. Сутність і функції підприємництва.
29. Види підприємницької діяльності.
30. Підготовка і перепідготовка кадрів на підприємстві.
31. Спрощена система оподаткування.
32. Проблеми розвитку підприємництва в Україні.
33. Атестація працівників і робочих місць.
34. Сутність і функції підприємництва.
35. Оподаткування суб'єктів підприємницької діяльності – юридичних осіб.
36. Суб'єкти підприємництва.
37. Стадії розробки бізнес-плану.
38. Принципи підприємницької діяльності.
39. Статутний фонд та його формування.

40. Обмеження в підприємницькій діяльності.
41. Сутність та особливості корпорації.
42. Технологія розробки бізнес-плану.
43. Економічна основа підприємництва.
44. Способи сплати податків з доходів приватного підприємця.
45. Спрощена система оподаткування суб'єктів малого підприємництва.
46. Механізм державної реєстрації суб'єкта підприємницької діяльності – юридичної особи.
47. Структура бізнес-плану.
48. Види господарських товариств та їх характеристика.
49. Механізм державного регулювання підприємницької діяльності.
50. Акціонерне товариство: сутність та види.
51. Джерела фінансування підприємництва в Україні.
52. Механізм державної реєстрації суб'єкта підприємницької діяльності – фізичної особи.
53. Фінансово-кредитне підприємництво.
54. Лізинг як форма підприємницької діяльності.
55. Переваги та недоліки одноосібного володіння.
56. Ліцензування в підприємницькій діяльності.
57. Комерційне підприємництво.
58. Франчайзинг як форма підприємницької діяльності.
59. Підприємець – ключова фігура ринкової економіки.
60. Форми об'єднань підприємств в Україні.
61. Сертифікація продукції як інструмент державного регулювання підприємництва.
62. Види підприємств в Україні.
63. Засновницькі документи суб'єктів підприємницької діяльності.
64. Проблеми розвитку підприємництва в Україні.
65. Юридичний статус підприємництва.
66. Правова база розвитку підприємництва.
67. Порядок патентування підприємницької діяльності.
68. Сутність та методи державного регулювання підприємництва.
69. Види лізингу.
70. Припинення діяльності підприємницьких структур.
71. Державна політика підтримки підприємництва.
72. Органи управління акціонерним товариством.
73. Проблеми правового забезпечення підприємництва в Україні.
74. Фіксований податок для суб'єктів малого підприємництва.
75. Статут підприємництва.
76. Суб'єкти підприємницької діяльності – платники ПДВ та акцизного збору.
77. Особливості розвитку малого підприємництва в Україні.
78. Підприємство: сутність, ознаки, функції.
79. Державна регуляторна політика у сфері підприємництва.
80. Загальна система оподаткування приватного підприємця.
81. Роль та значення посередницького підприємництва.
82. Переваги та недоліки партнерства (товариства).
83. Порядок відкриття рахунку суб'єкта підприємницької діяльності в установі банку.

- 84.Сутність і методи підприємницького управління.
- 85.Страховання як інструмент економічного захисту підприємця.
- 86.Форми спільного міжнародного підприємництва.
- 87.Функціональне управління в підприємстві.
- 88.Сутність, види та елементи підприємницької культури.
- 89.Підприємницька етика.
- 90.Механізм зменшення економічних ризиків у підприємстві.
- 91.Світовий досвід створення вільних економічних зон.
- 92.Управління мотивацією персоналу.
- 93.Особливості створення та функціонування вільних економічних зон в Україні.
- 94.Інструменти управління ризиками.
- 95.Форми коопераційних зв'язків суб'єктів підприємництва.
- 96.Причини економічних ризиків у підприємстві.
- 97.Управління організаційними комунікаціями.
- 98.Кредитування та його роль у розвитку підприємництва.
- 99.Соціальні цінності й культура підприємницької діяльності.

17. Шкала відповідності оцінок

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D		
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

18. Рекомендовані джерела (література):

Основна (базова):

1. Бізнес-план: технологія розробки та обґрунтування: Навч. посібник. — Вид. 2-ге, доп. / С. Ф. Покропивний, С. М. Соболю, Г. О. Швиданенко, О. Г. Дерев'яно. — К.: КНЕУ, 2002. — 379 с.
2. Бізнес-менеджмент [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів / Л. І. Федулова [та ін.] ; ред. Л. І. Федулова ; Міжрегіональна академія управління персоналом (МАУП). - К. : Науковий світ, 2002. - 593 с.
3. Господарський кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
4. Економіка підприємства. Тренінг-курс: навч. посіб. / Г. М. Филюк ; М-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. - К: ВПЦ "Київський ун-т", 2017. - 192 с.
5. Криворучко С. В. Успіх в бізнесі: від нуля до мільйонів : [монографія] / С. В. Криворучко. - Київ : ЛАТ & К, 2018. - 464 с
6. Лук'янова, В. В. Економічний ризик [Текст]: навч. посібник / В. В. Лук'янова, Т. В. Головач.-К.: Академвидав, 2007. – 464 с.

7. Підприємництво: стратегія, організація, ефективність: навч. посіб. / С.Ф. Покропивний, В.М. Колот. — К.: КНЕУ, 2008. — 352 с..
8. Управління бізнесом: Підручник / С. В. Панченко, В. Л. Дикань, та ін. І. В. Воловельська та ін.; за заг. ред. В. Л. Диканя. — Харків: УкрДУЗТ, 2017. — 288 с.
9. Черненко, С. О. Конкуренція та ефективність товарних ринків в Україні [Текст]: монографія / С. О. Черненко. — К.: КНТЕУ, 2006. — 170 с.

Додаткова:

1. Фінансовий менеджмент: підручник / [М. І. Крупка, О. М. Ковалюк, В. М. Коваленко та інші] ; за редакцією М. І. Крупки. — Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2019. — 440 с
2. Городняк І. В. Поведінка споживача : навчальний посібник / І. В. Городняк. — Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2018. — 256 с.
3. Публічне управління : навчальний посібник / [А. В. Стасишин, Г. В. Капленко, Г. О. Комарницька та інші] ; за загальною редакцією Стасишина А. В.]. — Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2019. — 460 с.

Електронні ресурси

1. Видання «Баланс». URL: <https://balance.ua/publishing/balans-prakticheskiiy-gurnal-dlya-buhgaltera/>
2. Офіційна сторінка Національного банку України. URL: www.bank.gov.ua
3. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <https://www.kmu.gov.ua>
4. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://rada.gov.ua>
5. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
6. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua/uk>

19. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «Основи підприємницької діяльності»

Разом: 90 год., з них 34 год. – лекції, 18 год. – семінарські заняття та практичні заняття та практичні заняття – 38 год., модульний контроль

Кількість балів за семестр		100 балів														
Модулі	Змістовий модуль II															
Назва модуля	Змістовий модуль I															
Лекції	Теоретичні основи підприємництва (45)										Практичні основи підприємництва (40)					
Темі лекцій	1 (1 бал)	2 (1 бал)	3 (1 бал)	4 (1 бал)	5 (1 бал)	6 (1 бал)	7 (1 бал)	8 (1 бал)	9 (1 бал)	10 (1 бал)	11 (1 бал)	12 (1 бал)	13 (1 бал)	14 (1 бал)	15 (1 бал)	16 (1 бал)
Темі лекцій	Підприємництво в ринковому середовищі	Економічна свобода і підприємництво	Організаційно-правові форми підприємства	Мале підприємництво	Види та сфери підприємницької діяльності	Селянське (фермерське) господарство	Державне регулювання підприємства	Організація підприємства	Механізм заснування власної справи	Фінансування та оподаткування підприємства	Виробничі підприємства	Комерційне підприємство та посередницька діяльність	Фінансове підприємництво	Міжнародне підприємництво	Підприємницькі ризики	Менеджмент у підприємстві
Семінарські і практичні заняття		1 (3 балів)	1 (3 балів)	1 (3 балів)		1 (3 балів)	1 (3 балів)		1 (2 балів)	1 (2 бала)		1 (2 бала)		1 (2 бала)		1 (2 бала)
Темі семінарських занять		Економічна свобода і підприємництво	Організаційно-правові форми підприємства	Мале підприємство.		Селянське (фермерське) господарство	Державне регулювання підприємства		Механізм заснування власної справи	Фінансування та оподаткування підприємства		Комерційне підприємство та посередницька діяльність		Міжнародне підприємництво	Підприємницькі ризики	
Самостійна робота	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Поточний контроль								модульна контрольна робота №1 (15 балів)								модульна контрольна робота №2 (15 балів)
Підсумковий контроль	15															